

hosszú élete végéig.

Budai Merza Pál

Szent Adalbert díj

Szent Adalbert díjat adományozott *Erdő Péter* bíboros, prímás, Esztergom-Budapesti érsek.

A Szent Adalbert díj nagyméretű *Dávid Katalin* művészettörténésznek adományozta a bíboros az egyház javára végzett tudományos és közéleti tevékenységéért.

Familia, családi keresztény magazin 2004 június

„Jöjj velem Erdélybe, imádott honomba. . . ”

(A Száva család újabb találkozására - Csíkszépvíz, 2004. június 18.)

Kedves Szávák, Kedves Testvérek, Kedves Barátaim!

Dr. Száva Tibor-Sándor legújabb könyvében: SZÉPVÍZI MAGYARÖRMÉNYEK NYOMÁBAN idézi Zakariás Sándor: Erdélyi várregék című népköltészeti gyűjteményének hat sorát. Így szól az a hat sor:

*Jöjj velem Erdélybe, imádott honomba,
Hol összegyűlnek még ma is a fonókba
Asszonyok és lányok, öregek és ifjak,
Az idős nők fonnak, ifjak táncot roznak,
Aztán üldögélnek, régmúltról regélnek
Daliás időkről, hősookról mesélnek.*

Sajnos mára ez az idillikus kép végképp a múlté, de mindenképpen jó dolog hazajönni az imádott honba, hiszen nem az a szülőföld, ahonnan elindultunk, hanem az, ahová visszatérünk.

És ti a Szávák Csíkszépvízre, a szülőföldre találkozni, emlékezni és ünnepelni tértetek haza. 2000. június 11-én, amikor első alkalommal voltam köztetek, meggyőződtem arról, hogy ez a találkozás számotokra valós igény. Így igazán ünnep ez az együttlét. Nagy erdélyi írónk Wass Albert ezeket írja a Titokzatos özbak című könyvében: „*Megtanultam tisztelni az ünnepeket. Az ünnep Isten ajándéka, más mint a többi nap s arra való, hogy hétköznapi mivoltunkból kivetkőzödve tiszteljük önmagunkban az embert. Sajnálom azokat, akik nem tudnak ünnepelni. Az ünnep önmagunk fölemelése. Tiszta ünnepi ruhában és tiszta ünnepi gondolatokkal lehet csak ünnepelni, felülemelkedve a hétköznapi apró küzdelmeinken. Csak az ünneplőbe öltözött ünneplő ember tudja megérteni annak a kijelentésnek a nagyságát, hogy Isten az embert saját képére teremtette*”. (68. old.)

S aztán amikor ünnepelni nem tudó szüleire tereli a szót, a következőket írja: „*Pedig ha tudtak volna ünnepelni, a karácsonyfa gyertyái mellett az ünnepi gondolatok magasságából meglátták volna az utat, mely már akkor is egyenesen vezetett a reménység felé. De gyászba s ünneptelen hangulatba rejtöztek az idő elől, pedig az idő azért múlt, éppen úgy*”. (69. old.)

Az a tény, hogy a korábbi találkozót is és ezt is az ősök templomában kezdték, csakis azt bizonyítja, hogy tisztában vagytok az ünnep fentebb megfogalmazott értelmével. Ezért is voltam bátor, a holnapi, azaz, az évközi 12. vasárnap szentleckéjét és evangéliumát választani elmélkedésünk alapjául.

Amint hallottuk, Jézus megkérdezte tanítványait: *Kinek tartanak engem az emberek? A* szűkszavú beszámoló is sejteti, hogy roppant kényelmes volt ez a kérdés. Személytelenül és meggyőződés nélkül el lehetett mondani mindazt, ami úgymond benne van a levegőben. A

tanítványok be is sétálnak a csapdába. Szinte hallom, amint egymást túllihegve, mondják: *Van, aki Keresztelő Jánosnak, van aki Illésnek, mások szerint a régi próféták közül támadt fel valaki.*

Jézus mintha nem is figyelne. Ő mást akar tudni. Ő az őt követő, a vele járó tanítványok véleményére kíváncsi. Hangzik is nyomban a kérdés: *Hát ti kinek tartotok engem?* Simon Péter menti meg a csapat becsületét, de Szent Máté evangéliumából azt is tudjuk, hogy nem test és vér nyilatkoztatta ki ezt neki, hanem a mennyei Atya. Így tehát válasza, melyben *az Isten Fölkentjének*, azaz Krisztusnak vallja Jézust, inspirált, sugalmazott válasz. S hogy Péter és társai nehogy azt higgyék, hogy Krisztus megelégszik a szép szavakkal, legyenek azok akár inspiráltak is, nyomban elmondja, hogy neki sokat kell szenvednie. Azt sem rejti véka alá, hogy az őt követők élete sem ünnepi felvonulás, hanem kemény és mindennapos kereszthordozás. Így fejezi be mondandóját: *Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét mindennap, és úgy kövessen engem. Mert aki minden áron meg akarja menteni életét, elveszíti azt. Aki pedig elveszíti életét értem, megmenti azt.*

A szentleckét Pál apostol Galatákhöz írt leveléből olvastuk. Mondandóm szemszögéből fontosnak tartom kiemelni, hogy túl a vérségi, itt és most Száva névvel jelzett köteléken, a keresztség címén is testvérek vagytok. Testvérei Krisztusnak, egymásnak, és annak a nagy családnak, melyet egyháznak nevezünk. Az apostol fontosnak tartja kiemelni azt, hogy *a Jézus Krisztusba vetett hit által mindnyájan Isten fiai és a Krisztuséi vagyunk.* Nos Krisztusnak ebben az ünnepi pillanatban, jogában áll nekünk szegezni a kérdést: *Hát ti kinek tartotok engem?*

Kissé föloldva, így is kérdezhetné: *Mi közöttök van hozzám? Élő személy vagyok-e a számotokra? Jelen vagyok-e hétköznapjaitokban, terveitekben? Van-e egy hely számomra családjaitokban? Családtag vagyok-e nálatok? Én vagyok-e ünnepeitek oka és tartalma? Egyáltalán beengedtek-e életetekbe engem? Képesek vagytok-e értem és velem dolgozni, szeretni, megbocsátani, szolgálni, tervezni, lemondani, az utolsó helyre állni, rejtekben maradni, tudásotokkal, felkészültségetekkel előbbre vinni az emberiség sorsát.*

Clairvauxi Szent Bernát a cisztercita rend alapítójának életrajzában találtam egy érvényét soha el nem veszítő eszmefuttatást. Úgy gondolom, hogy nagyon idetalál. Bernát különbséget tesz az igazi tudomány és a hamis tudomány között. Igazinak tartja azt, amely az ember üdvére szolgál és hamisnak azt, amely kevélyté tesz. Ezeket mondja: *„Vannak, akik csak azért foglalkoznak tudománnyal, hogy tudósok legyenek. Ez üres kíváncsiság. Vannak azután olyanok, akik csak azért törekszenek a tudományok ismeretére, hogy sokat beszéljenek róla az emberek. Ezt szégyenletes hiúságnak tartom. Azután vannak, akik tudásukért pénzt és tiszteletet hajhásznak. Ez rút nyereszkesedési vágy. Ismét mások azért tanulnak, hogy mások épülésére legyenek. Ez szeretet. Végül olyanok is akadnak, akik azért sajátítanak el ismereteket, hogy önmaguk épülésére legyenek. Ezt okosságnak nevezem” (Meier Gábor O.S.B. Szent Bernát élete 80.o1d)*

Kedves Testvéreim - amíg ezeket mondom, mindvégig tudatában vagyok annak, hogy egy nagyon profanizált világban élünk. Kortársaink a világban többé már nem Isten világát látják, hanem az ember világát, az Istentől mentesített világot. És azt is jól látom, hogy a legtöbb ember nagyon jól érzi magát ebben az „istenmentes” világban. Biztosan ti is látjátok, hisz köztük éltek, hogy a legtöbb ember Istentől nem csinál ügyet. Isten többé nem problémája. Minden egyházi tiltakozás ellenére, ezért is tudják Európa főkorifeusai, szemrebbenés nélkül kihagyni Isten nevét a készülő alkotmányból.

A hívő ember a maga hitével nem a történelem mellett, vagy fölött él. A hit egyébként is nem valamiféle kimenekülés a történelemből, annak fájdalmas változásaiból egy történelemnélküli „túlra”.

A hívő ember a ma valóságában él, de mert ő tudatosan tartozik Valakihez, meghallja annak közönyön és zajon, reklámon és butításon, elfoglaltságon és rezignáción is átszűrődő

hangját: *Ne félj te kiseded nyáj!* Ha valaha, akkor ma igen nagy szükségünk van erre a jézusi biztatásra. Mint hívő keresztények, ma a szó igazi értelmében kisebbségbe kerültünk a világban, a társadalomban, városainkban és falvainkban, talán még az utcánkban is, és fennáll annak a veszélye, hogy elbátortalanodva kérdezzük: *Ugyan, mit jelentünk mi a mai világnak, mit tehetünk a társadalomért, tudományért, kultúráért?*

Mielőtt valóban elbátortalanodnánk, idézzük újra emlékezetünkbe Jézus mai evangéliumban elhangzott szavait: *Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét mindennap, és úgy kövessen. Mert aki minden áron meg akarja menteni életét, elveszíti azt. Aki pedig elveszíti életét érettem, megmenti azt.*

Mindannyian nagyon jól tudjuk, hogy Jézus műve befejezése után visszatért az Atyához. Mennybemenetelének evangéliumi beszámolóiban van számunkra két igen-igen vigasztaló üzenet. *Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig* - olvassuk Szent Máténál (28,20). Szent Lukács evangélista azt is elmondja, hogy *Jézus kezét fölemelve megáldotta tanítványait.*

Kedves testvéreim - nagy vigasz számunkra, hogy *Ő* velünk van, és rajtunk és velünk az *Ő* áldása is. Ez a róla megfeledkezni akaró föld, nem megátkozott siralomvölgy, hanem áldott otthon. És azóta embernek lenni bármilyen nehéz is, nem átok sújtotta sors, hanem Isten áldotta valóság. Ha a föltett kérdésre *Hát ti kinek tartotok engem?* étellel hitelesített választ adunk, akkor nemcsak áldottak, hanem áldást hordozókká is válunk. Magunk is áldássá válunk mások számára. Hogy mit jelent valaki számára áldássá lenni, azt bizonyára tudjuk saját tapasztalatainkból, amikor nagy bajban voltunk, amikor szenvedtünk, amikor valami nagyon hiányzott, amikor sehogy sem akartak a dolgok egyenesbe jönni, akkor jött valaki, aki mellénk állt, volt egy jó szava, egy megoldást jelentő ötlete. Ugye ilyenkor úgy éreztük, hogy az az ember pusztán jelenlétével maga az áldás a mi számunkra. Ilyen áldássá kell válnunk nekünk is mások számára. Este mielőtt lepihennénk, lelkiismeret-vizsgálatunkba szőjük bele ezt a kérdést is: vajon, azok akik ma az utamba sodródtak, akikkel találkoztam, akikkel együtt dolgoztam, áldásnak tartották-e jelenlétemet, vagy inkább bosszúság, megaláztatás forrásának. Ha áldásnak, akkor hiteles választ adtam Krisztusnak. Olyan választ, amely keresztényhez méltó, mert hiteles.

Szentmártoni Mihály jezsuita atyánál olvastam a következő kis tanulságos mesét. *Egyszer valaki elkezdett kételkedni Isten jóságában, mert úgy látta, a világban túl sok a rossz és a szenvedés, amit egy jóságos Isten nem engedhet meg. Gyanúja csak fokozódott, mikor egy napon az utcán, téli időben, vékony ruhácskában vacogó kislánnyal találkozott. Ekkor fellázadt Isten ellen, és kifakadt: Hogyan tudod elnézni ennek az ártatlan gyermeknek a szenvedését? Mit tettél azért, hogy ne kelljen szenvednie?! A válasz nem késett: Megteremtettelek téged!!*

Igy van ez Kedves Barátaim. Isten jósága és áldása a mi szeretetünk, a mi jóságunk, a mi hűségünk által válik valósággá a mellettünk élő emberek számára. S itt bezárult a kör. Lám ezért ennyire fontos megválaszolni, és jól válaszolni meg Jézus kérdését: *Hát ti kinek tartotok engem?* A kérdésre adott hiteles válasz ugyanis, előbbre viszi az emberiséget, jelzi az egyetlen járható utat, a jövő útját.

Ünnepi szavaimat egy Wass Alberttől vett idézettel kezdtem. Engedjétek meg, hogy még egyszer idézzem ezt a sokat szenvedett és mindannyiunknak kedves embert. A már szóba hozott könyvének a vége fele egy fiatalkori szerelmét idézi föl. Véleményem szerint vannak könyvek, melyeket egyszer sem érdemes elolvasni, és vannak könyvek melyet egyszer nem érdemes elolvasni. Nos én azért idézem Wass Albertet, mert ő egyike ezeknek. Szóban forgó könyvében ezeket írja; *„Azon a napon semmi sem változott a valóságban. Minden úgy maradt, mint azelőtt. Gondjaim, bajaim a maguk reális formájában továbbra is vállamat nyomták. Mindössze annyi történt, hogy egy leány, akit alig ismertem addig, azt hazudta, hogy szeret. S én, bár nem éreztem szerelmet iránta, elhitttem ezt, mert jólesett*

elhinni. Érzéseim és hangulataim feloldódtak, az egyedüllét érzete megszűnt, valakinek testét és lelkét magam mellett tudtam s ettől a tudattól a környező világ sötét színei megenyhültek.

Azóta tudom, hogy az élet fontos dolgai nem azok, amiket általában fontosnak tartunk. Pénz, pálya, haladás, siker, munka: ha arról van szó, hogy megtaláljuk magunkat ebben a világban s érdemesnek ítéljük a benne létezést, akkor ezek mind nagyon aprócska dolgok. Az érzések és a hangulatok fontosak, melyek lelkünket színezik s a lelkünkön keresztül a világot is, melyben élünk." (196-197. old)

Mindehhez csupán csak annyit kell hozzátennem, hogy Jézus nem hazudta azt, hogy szeret. Ő annyira szeretett, hogy a keresztre ment értem, érted, mindannyiunkért. Ha egy lány hazudott szerelme képes átszínezni a világot, akkor vajon mire képes a Krisztus szeretetétől átítatott ember, a hit utján bölccsé vált, bölccsé érett ember.

Szívemből kívánom, és ebben a szentmisében azért imádkozok, hogy ti a Szávák így viszonyuljatok a világhoz, így fogjátok föl állapotbeli kötelességeiteket, és ebben a folyamatban, ebben a szolgálatban megtaláljátok életetek értelmét és boldogságát, amihez mindenképpen jogotok van. Ámen.

Oláh Dénes plébános

Örmény ízek

Kazan-kebab - egytál étel

Hozzávalók: 800 g. birka vagy disznó v. marhahús; 2 fej hagyma; 8 kicsi burgonya; bors; 6+6 kicsi és nagy paradicsom; 4-5 kicsi alma; 150 ml. növényi olaj; 1 evőkanál cukor; só, zöldség: koriander; kapor; petrezselyem; bazsalikom; 1 padlizsán.

Közepes darabkákra vágjuk a húst. Ezt 100 ml olajban pirítsuk meg egyik oldalán, aztán fordítsuk a sületlen oldalára. Rátesszük a nagy paradicsomokat (szétdarabolva előzőleg és 50 ml olajban megsütve). Ezután felülre kerül a karikákra vágott hagyma, megsózzuk, majd a megtisztított egész burgonyákat kell ráhelyezni és megsózni. Utána a lekarikázott padlizsánt rátenni, megsózni ezt is, majd ezekre kerül a 4-be vágott almák sora. Majd végül megsózni az egészet és a kicsi paradicsomokat magjuktól megtisztítva (kissé megszórvva őket cukorral). A zöldséget megsózzuk és fedő alatt lassú tűzön főzzük elkészültéig. (pároljuk)

A receptet dr. Tóth Rózsa fordította, amelyet Szafarjan Marina (Petroszján Arsam neje) Lékó Péter anyósa küldte.

Bálintné Kovács Júlia - Kolozsvár

Erdélyi örmény gyökerű peregrinusok

III. rész

Jakabbfy, Adeodat, Szentjobb - Margitai járás 1793. okt. 23. Bécs-Wieden: hadmérnöki, 16 éves. Apja kereskedő volt. 1798. okt. 7-én hadapród lett a hadmérnöki karban. 1810-ben ugyanott századosként említik.

Jakabbfy, Karl, Grosswardein 1801. okt. 1., Bécs - Laimgrube - hadmérnöki, 14 éves. Apja magánzó volt. Szögi szerint 1802/1806-ban tanult a hadmérnökin, míg Gatti szerint már 1805. okt. 3-án kilépett az intézetből.

Kápdebó János 1803 előtt, Bécs majd Velence, 1803-tól Erzsébetvárosban lett káplán. 1805-től kerületi jegyző, 1809-től alesperes. 1814-től uo. plébános és esperes volt. 1819-től tanuló kanonikként tartják számon. Meghalt 1832. márc. 27-én 57 évesen.

Kapdebo, Jonas Eppeschorfensis: 1772. Graz - a jezsuita rend tagja volt.